

Ismerkedjünk az új KRESZ-szel

Ki vezethet és hogyan?

Általános rendelkezések szabályozzák a közlekedés személyi és tárgyi feltételeit, és meghatározzák a hogyanját is. A már ismert szabályok mellett érdekesség, hogy járművezetésnek kell tekinteni már a gépjármű motorjának beindítását önmagában is, ha az nyilvánvaló elindulási szándékkal történt. Például: a vezető beindítja a motort és az irányjelzővel balra jelez. Még nem mozdult meg a jármű, amikor megkéri, fújjon bele az alkoholszondába. Hiába mentegetőzik, hogy nem is akart elindulni, csak melegítette a motort, ugyanis elindulási szándékát nyilvánvalóan mutatta az irányjelzés.

Új előírás született a vezetővel való eltöltés ügyében. Az eltöltéssel egyidőben nem minden esetben veszik el a jogosítványt, illetve előfordulhat, hogy azt csak később, a jogerős bírósági ítélet vonja be. De ilyenkor sem szabad azt a megfelelő típusú, illetve fajtájú járművet vezetni, amelyre az eltöltés vonatkozik, függetlenül attól, hogy az érvényes vezetői engedély még a tulajdonosnál van-e vagy sem.

Járművet — ez ma már köztudomású — csak az vezethet, aki a biztonságos vezetésre képes állapotban van. Hogy a kialvatlanság, a düh, a fejfájás, a felkötött kar, az idegcsillapító gyógyszer és a szesz tartalmú étel, ital mennyire befolyásolja a vezetési képességet, erről úgy gondoljuk, most felesleges beszélnünk. Inkább a következőket emelnénk ki: ismeretlen hatású gyógyszer szedése vagy injekció után csak akkor szabad járművet vezetni, ha az orvos annak veszélytelenségéről megnyugtató választ adott.

A vezetést átengedő vezető felelős az átvevő személyéért is. Meg kell tehát győződnie, van-e és ott van-e az átvevő jogosítványa, tudnia kell vagy fel kell ismernie, ha a másik képtelen a biztonságos vezetésre vagy ivott. Az ittas ember pusztán szállítása miatt bekövetkező balesetért is felelős lehet adott esetben a jármű vezetője. Ezért gondoskodnia kell arról, hogy ittas utasa a járművezetésbe ne avatkozhasson bele. Más esetben viszont az is elképzelhető, hogy a járművezető figyelmének eltereléséért utasát vonják felelősségre.

A járművek műszaki állapotának ellenőrzéséről az új KRESZ többek között megállapítja: a vezető, mielőtt a járművel a telephelyről, a garázsból elindul, köteles a kormány- és a fékberendezés, a gumiabroncsok, valamint a kötelezően előírt világító- és fényjelző berendezések állapotát — az adott körülmények között, indokolt módon — ellenőrizni. Elég tehát az első elindulásnál megvizsgálnia a gépjárművet, még ha aznap többször indul is el a telephelyről.

Hibás járművel a vezető nem indulhat el, erre az üzemből tartó sem kötelezheti, a hiba elhárításához a vezetőnek minden olyan lehetőség meg kell próbálnia, amely az adott körülmények között rendelkezésére áll.

Miután a KRESZ alkotói még a legnagyobb fokú előrelátással sem tudtak és nem is akartak minden formai helyzetet szabályozni, ezért a mások veszélyeztetésének tilalma igen fontos kiegészítő szabály lett. Veszélyeztetésnek számít, ha valaki másokat kár, baleset bekövetkezésének, a személyes vagyonbiztonság sérelmének lehetőségébe sodor, például a zebra áthaladó gyalogosok közé hajt, s „megugrasztja” őket. Tiltja a KRESZ az akadályozást is, tehát azt, ha valaki a közlekedés más résztvevőjét annak szándéka szerinti menetében, mozgásában, továbbjutásában gátolja, hátráltatja, szándékától eltérő magatartásra készíti, például elállítja autójával a gyalogosok útját a zebra. Zavarni sem szabad bizonyos esetekben másokat, így tilos kényelmetlenséget vagy kellemetlenséget okozni, mások figyelmét elvonni, és indokolatlanul lekötöni. Tehát szabályt sért, aki zajos rakodással vagy motortúrátatással „ébreszti” korán reggel az utca lakóit.

Végül néhány szót érdemel még a közúti jelzésekhez való alkalmazkodási kötelező. A vezető nem mérlegelheti a jelzés értelmét, hasznát vagy szükségességét, véleményétől függetlenül kell tartania azt. Nem érvelhet például azzal, hogy a sebességkorlátozást azért nem tartotta be, mert az szerinte nem indokolt, vagy azért nem állt meg a stop táblánál, mert nem is volt forgalom a keresztező úton. Ha viszont valaki forgalomszervezési hibával, hanyagságból kintfejtett jelzéssel találkozik, helyes, ha az ügyi hatóságunk (Szegeden a városi tanács vb építési osztályán létrehozott városrendelőkész) bejelenti azt.

Kőfejtés — tűzzel

„Tűzkész” váltotta fel a kalapácsot és az emelőt — a kőfejtők hagyományos szerkezeteit. A Harkovi Repülőtechnikai Egyetemen konstruált, új rendszerű kővágó szerkezet különleges mikroakéta-hajtóművel szerelték fel. A hajtóanyag gyors elégésekor keletkező gázsugár vágja át a követ.

A sikeresen kipróbált vágozó szerkezet már alkalmazkodik is az egyik gránitbányában. Többek között falburkolásnál használatos lapokat is megmunkálnak vele — olyanokat is, amelyek a

Technika és korszerűsítés a vendéglátásban

A Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat üzleteinek jó része az utóbbi években különösen sokat fejlődött felszereltségben. Ezzel együtt természetesen korszerűbbé vált a vendéglátás is. Szabó József igazgató tájékoztatása szerint vállalatuknál a negyedik ötéves tervben fejlesztésre, fenntartásra saját erőből 75 millió forintot fordítottak. Ebből az összegből arányosan jutott a szegedi, a hódmezővásárhelyi, a makói és a szentesi üzletekre.

Sorra készültek el a vállalat új üzletei Szeged új városrészében, Tarjánban. A népszerű Lila akác vendéglő és presszó után nemrégiben avatták fel a 800 négyzetméter alapterületű Tarján bizsitrót, amelynek költségét, 14 millió forintot, a városi tanács az úgynevezett célcsoportos beruházásból biztosította. Ez az új üzlet gépi berendezésinél fogva is igazán korszerű. Mintegy 50 különböző elektromos gép segíti az ott dolgozók munkáját, vagyis a technikai berendezéssel jelentősen könnyebbé, gyorsabbá vált a vendégek kiszolgálása.

Mindehhez Szabó József igazgató hozzátette, hogy az emberi munka hatékonysága nemcsak korszerű gépekkel növelhető, hanem jobb munkaszervezéssel is. Újabbak pedig vállalatuknál olyasmire került sor, ami mindenképpen előrelépés a szegedi vendéglátásban. Úgynevezett termékszerkezet-változást hajtottak végre, s ennek előkészítésére nagy gondot fordítottak. Cukrászüzemükben korábban saját maguk készítették a fagyalt alapanyagát, de ezt nem tartották kifizetődőnek. Ez évben áttértek a por- és konzervfagyalt, ezzel együtt a ROLL krém árusítására. Ezzel a lépéssel mintegy 20 dolgozó munkája vált „feleslegessé” a vállalatnál. Kihasztnalatlanul maradtak azok a helyiségek is a Bartók Béla téren, amelyben azelőtt a fagyaltot készítették, ősztől tavaszig pedig a tejszínes árúkat. Ennek az üzemszűkítésnek az évi hasznát milliókban mérték, s ezt továbbra sem volt szabad elveszíteni.

A Volán 10. sz. Vállalatnál konyhát bérel a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat, ahol kisegítő termelésként évi 1 millió forint értékben hidegkonyhai termékeket készítettek a szakácsok. Ezek a készítmények mind jobban megnyerték a vásárlók tetszését, éppen ezért az addig kisegítő termelést bővíteni kellett. Erre nyílt lehetőség a volt fagyaltüzem helyiségeiben. Azokat mintegy 300 ezer forint ráfordításával átalakították és felszerelték mindazokkal az eszközökkel, amelyekkel hozzá lehetett fogni a hidegkonyhai áruk készítéséhez, most már nagyobb termelési értéket produkálva.

Máról holnapra persze nem lehet megtanulni a hidegkonyhai áruk készítését, hiszen ilyen képzés még nem folyik intézményesen, csak a meleg ételk főzéséhez képeznek szakácsokat. A Pannónia Vállalat készségesen ajánlotta fel segítségét a Csongrád megyei vállalatnak, hogy szegedi szakácsok és cukrászok heteken át tanulják meg budapesti üzemből a hidegkonyhai készítmények gyártását. A fagyaltkészítésből felszabaduló szakemberek munkája tehát nem vált feleslegessé a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalatnál, sőt addigi fizetésüket is biztosították, amíg a tanulóidő tartott.

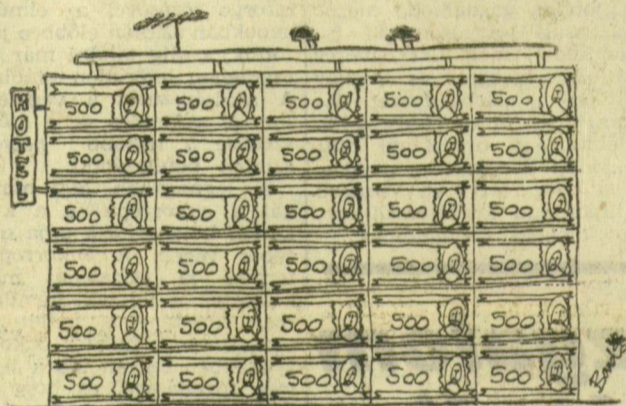
A termékszerkezet megváltoztatása tehát nem járt különösebb megrázkódtatással a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalatnál. Az előre lépéssel mindenképpen jól járt a vállalat, mert hidegkonyhai üzemében naponta 5 ezer adag ételt készítenek, másrészt azok a dolgozói,

akik eddig egy szakmával rendelkeztek, most két mesterséget mondhatnak magukénak. A termékszerkezet megváltoztatását természetesen a széles körű piackutatás tette lehetővé, az igény a korszerűbb, az egészségesebb táplálkozásra. A másik oldalon ugyanakkor kockázat is a vállalatnak a hidegkonyhai üzem termelésének kibővítése, mert mi történik akkor, ha túlbecsülték a piac felvevőképességét?

Szabó József igazgató természetesen erre is gondolt. Ez esetben a többi, a változtatás nélkül működő üzleteknek kell ellensúlyozni az áttéréssel járó esetleges kockázatot, esetleg a nyereség elmaradását. Ez azonban aligha következik be, mert a hidegkonyhai készítmények iránti kereslet egyre növekszik és ezt tudja, bizakodó a vállalat vezetősége, hogy mégiscsak érdemes volt belefogni a kockázatos vállalkozásba.

L. F.

Épül a Hilton

HÁZASSÁG

I. kerület

Szeged: Kovács József és Csáki Iona Julianna, Fekete József István és Arvai Julianna, Szabó Sándor és Sánta Iona, Mészáros Csaba László és Selmezi Judit Annamária, Zsigai Mihály és Radák Jolán Mária, Putyora Dénes László és dr. Tanács Eszter, Emődi Attila István és Tihanyi Katalin, Bodó János Máttyás és Zsoldos Zsuzsanna, Dévits Béla és Bozó Rozália, Kaló Antal és Tóth Zsuzsanna, András Máttyás és Székely Éva, Dóci András István és Erdélyi Margit, Császár Mihály és Gémes Erzsébet, Kenéz László és Hollósy Zsuzsanna Mária, Fehér Lajos és Bányai Anna, Kása Ferenc és Kósa Edit, Török György és Buzder Magdolna Veronika, Terhes László Imre és Kocsis Etelka, Dobó Tibor Dezső és Nyitrai Zsuzsanna házasságot kötöttek.

II. kerület

Szeged: Bakos Dezső és Varga Margit, Molnár István és Nyerges Klára, Kiss Gábor és Tóth Mária, Bárkányi László és Tóth Anna Erzsébet, Katona Ottó és Kókay Edit, Tóth József és Lele Iona házasságot kötöttek.

III. kerület

Kiskundorozsma: Gyuris István és Vass Mária, Abraham István és Nagy Erzsébet, Bali István Ferenc és Lérai Zsuzsanna Mária, Asztalos Imre György és Rácz Zsuzsanna, Szűcs István Béla és Hernádi Margit házasságot kötöttek.

SZÜLETÉS

I. kerület

Szeged: Bus Pálnak és Antal Rozáliának Róbert, Zsigmond Zoltán Istvánnak és Kuruc Zsuzsannának Laura Alexandra, Kozma Istvánnak és dr. Török Klárának Krisztina, Verasztó Ferenc Bálintnak és Gera Irénnek Orsolya, Kovács Istvánnak és Bokor Edit Etelkának István Csaba, Malinovszky Józsefnek és Ockros Annának Anikó, Felföldi Lászlónak és Balogi Katalin Annának Biborka Flóra, Trembeczki Károlynak és Fazekas Katalinnak Katalin, Kis Lászlónak és Ujházi Etelkának Anita, Kis Sándornak és Zsemlye Mária Magdolnának Magdolna, Lajkó Ferencnek és Ujvári Katalinnak Ferenc, Lévai Szilveszternek és Pópoly Iónának Ildiko, Ludányi Gyula Endrénének és Varga Anna Piroskának Eszter, Földházi Jánosnak és Prágai Erzsébetnek Katalin, Molnár Józsefnek és Molnár Zsuzsanna Erzsébetnek Zsuzsanna Gizella, Lajos Istvánnak és Lekrinszki Irénnek Róbert, Lázity Bogdán Zoltánnak és Petrovics Annának

Családi események

Krisztián, Zsingellér Jánosnak és Szélpál Máriának Sándor, Nagy Lászlónak és Elekcsy Mária Evának Éva Mária, Tanács Vilmosnak és Tanács Máriának Orsolya, Szarvas Gábornak és Domonkos Máriának Júlia Judit, Papp Sándornak és Madarász Erzsébet Iónának Andrea, Zsikó Józsefnek és Bodoni Máriának Zsolt, dr. Maurer Géza-nak és dr. Csekő Iónának Géza Viktor, Filpp László Józsefnek és Megyesi Katalin Máriának Mónika Katalin, Simon Antalnak és Marton Mária Rozáliának Mariann, Kecskeméti Ferencnek és Kovács Erzsébetnek Attila, Bőröcsk József Bélának és Molnár Zsuzsannának Arnold, Nagy Károlynak és Csilik Annának Tamás, Julinek Istvánnak és Szabó-Domonkos Máriának István, Szénási Róbertnek és Kócsó Rozáliának Róbert, Magyar Lajos Lászlónak és Lusztig Agnesnek Szilvia, Molnár Miklósnak és dr. Major Editnek Zoltán Gábor, Bálint Dezsőnek és Pozsár Annának Zsolt Dezső, Magyar Bélának és Szűcs Iona Erzsébetnek Mónika, Rikó Péter Pálnak és dr. Bitó Erzsébetnek Roland Péter, Hegedűs Miklósnak és Náci Rozáliának Mónika, Busa Gábornak és Dancs Terézia Juditnak Gábor, Tikvizki Lajosnak és Dobák Annának Anita, Bogár Irénnek és Kertész Piroskának Ágnes, Tóth Lajosnak és Szanka Rozália Máriának Zsolt, Kolompár Pálnak és Györgye Margitnak Mihály, Illés György Mihálynak és Gyuris Erzsébetnek Tibor, Molnár Lászlónak és Berta Iónának Attila, Battancs Imre Máttyásnak és Farkas Erzsébet Máriának Imre, Komáromi Jánosnak és Fűredi Katalinnak Zsolt János, Domján Dezsőnek és Pleyer Máriának Dezső Zsolt, Gyémánt Péternek és Hegedűs Annának Krisztián Tamás, Egri Attila Péternek és Oskó Magdolnának Timea Nikolett, Gera Jánosnak és Szanka Rozália Máriának Zsolt Zoltán, Csenkey Geza Istvának és Hörmpő Erikának Zoltán Géza, Horváth Lászlónak és Józsa Irénnek Krisztina Júlia, Oláh István Lászlónak és

hász Evának István, Kócsó Attilának és Farkas Máriának Hajnalka Mária nevű gyermekük született.

III. kerület

Szeged: Barna Lajosnak és Gyóni Jánosnak Zsolt, Bogár-Szabó Sándornak és Király Klárinak Zsuzsanna, Csábi Péter Lajosnak és Sánta Máriának Zsolt, Meleg Imrénének és Fürtös Máriának Zsolt Imre, Kordik Györgynek és Hentes Irén Katalinnak György, Rácz Imre Gézának és Dimov Iónának Szilvia Csilla, Király Jánosnak és Kis Klárának János, Nagy Attilának és Líker Margitnak Attila, Balla Ernőnek és Madár Mária Szilvia, Pinnek Ferencnek és Nagymihály Juliannának Judit Mónika, Urbán Lászlónak és Pálincás Iónának Károly, Tanács Istvánnak és Barna Máriának Angéliká nevű gyermekük született.

HÁLALOZÁS

I. kerület

Szeged: Kórmóczy Kálmáné Zajkás Ibolya, Zsótér Ferencné Szanka Iona, Dekály Mihály, dr. Bóka Ferenc, Beretka Andrásné Gémes Erzsébet, Szollár István, Takács Andrásné Mohran Katalin, Virgoncz István, Beraczká György, Mészáros Jánosné Rácz Katalin, Vékes Ferenc, Bozsókovics Antalné Budapesti Erzsébet, Kurunczi Tamásné Tamasi Etelka, Fajka György Demeter, Stibinger Józsefné Draskai Hermina, Gyugel Elek-né Dabis Etelka, Deák Antal, Gál Mártonné Szűcs Etelka, dr. Vég Albert Ferencné Sidlovics Rozsa Mária, Kovács István, Regdon Ferenc, Molnár-Gábor Istvánné Burány Emília, Lakatos Lajos, Lampel Miklósné Weinfeld Iona, Török Józsefné Tóth-Krabót Rozália meghalt.

II. kerület

Szeged: Trausch Miklós, Török Mihály, Keszthelyi József, Fencsi Margit Mária, Turcsányi István, Antal Iona Erzsébet, Kovács Lajosné Taborosi Mária, Nagy Mihály, Korom Kálmáné Oltványi Julianna, Csipak Mihályné Szabó Julianna meghalt.

III. kerület

Szeged: Elek Gáspár, Wikler Béla, Kovács Józsefné Suli Matild, Kurucz Lászlóné Bálint Etelka, Balázs András, Szabó András, Novák Istvánné Winkler Rozsa, Jäger Andrásné Nacsá Veronika, Szecsiányi Mihályné Szűcs Eszter, Sári Miklós, Márki Antalné Kis Rozália meghalt. Kiskundorozsma: Keresztes Mihályné Gémes Rozália, Sztan-Kovics Mihályné Farkas Mária meghalt.

Csorna Béla